

Täysistunto

Perjantai 15.11.2024 klo 13.00—13.32

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.32.

Puhetta johti puhemies Jussi Halla-aho (13.00—13.32).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 14.11.2024 antanut hallituksen esitykset HE 188, 189/2024 vp.

2.2. Valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvosto on 14.11.2024 antanut eduskunnalle selonteon VNS 7/2024 vp YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 378, 379, 383—386, 388, 389, 391, 392, 394, 396—401, 403/2024 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Hallituksen esitys HE 108/2024 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 16/2024 vp

Pöytäkirjan liite Muutosehdotus 13.11.2024 Liite 3A

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 16/2024 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 13.11.2024 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Joona Räsänen on edustaja Pia Viitasen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 1 sisältyvät lakiehdotukset.

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

Edustaja Markus Lohi on edustaja Mika Lintilän kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 2 sisältyvät lakiehdotukset.

Edustaja Krista Mikkonen on edustaja Inka Hopsun kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 3 sisältyvät lakiehdotukset.

Ja edustaja Laura Meriluoto on edustaja Aino-Kaisa Pekosen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan lakiehdotukset, jotka on monistettuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 3A) — Selonteko ruotsiksi.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensin äänestetään edustaja Joona Räsäsen ehdotuksesta edustaja Meriluodon ehdotusta vastaan, sitten voittaneesta edustaja Lohen ehdotusta vastaan, sen jälkeen voittaneesta edustaja Krista Mikkosen ehdotusta vastaan, ja lopuksi äänestetään voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Laura Meriluodon ehdotus ”jaa”, Joona Räsäsen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 127, ei 38; poissa 34 (äänestys 1). Tässä äänestyksessä voitti Laura Meriluodon ehdotus.

2) Markus Lohen ehdotus ”jaa”, Laura Meriluodon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 46; poissa 33 (äänestys 2). Tässä äänestyksessä voitti Markus Lohen ehdotus.

3) Krista Mikkosen ehdotus ”jaa”, Markus Lohen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 61; poissa 34 (äänestys 3). Tässä äänestyksessä voitti Krista Mikkosen ehdotus.

4) Mietintö ”jaa”, Krista Mikkosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 68; poissa 35 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 108/2024 vp sisältyvien 1.—6. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain ja työttömyyskassalain 7 luvun otsikon ja 27 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 150/2024 vp

Valiokunnan mietintö StVM 16/2024 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 16/2024 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 13.11.2024 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Ville Merinen on edustaja Kim Bergin kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena. — Selonteko ruotsiksi.

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

1. lakiehdotus

Johtolause

Mietintö ”jaa”, Ville Merisen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 54; poissa 34 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 150/2024 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 2 §:n ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain 119 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 113/2024 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 22/2024 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 22/2024 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 14.11.2024 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Eemeli Peltosen on edustaja Joona Räsäsen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 1 sisältyvät lakiehdotukset. — Selonteko ruotsiksi.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Eemeli Peltosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 69; poissa 34 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 113/2024 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

6. Lakialoite laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain muuttamisesta

Lakialoite LA 34/2024 vp Johan Kvarnström sd ym.

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan. — Keskustelu, edustaja Kvarnström, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.09 Johan Kvarnström sd (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Tämä... [Hälinää — Puhemies koputtaa] — Kiitos.

Arvoisa puhemies, ärade talman! Tämä lakialoite koskee HUS-yhtymää ja sairaaloita Uudellamaalla. Tavoitteena on vahvistaa demokratiaa muuttamalla lakia siten, että ainoastaan poliittiset päättäjät tekisivät päätöksiä palveluverkosta eli tässä tapauksessa sairaaloista ja Helsingin yliopiston edustajilla olisi vain rajoitettu äänioikeus HUS-yhtymän hallituksessa. Tällä hetkellä HUS-yhtymän hallituksessa on kaksi Helsingin yliopiston edustajaa, joilla on täydet oikeudet, mukaan lukien äänioikeus. Näillä edustajilla on ollut mahdollisuus vaikuttaa Uudenmaan tärkeisiin sosiaali- ja terveydenhuollon päätöksiin, vaikka yliopisto ei ole toimielin, jonka johto valitaan yleisillä vaaleilla. He ovat esimerkiksi olleet päättämässä synnytysosastojen sulkemisesta Uudellamaalla. Vaikka suhtaudun erittäin kriittisesti juuri näihin päätöksiin, tässä lakialoitteessa ei kuitenkaan ole kyse yliopiston edustajien toiminnan kyseenalaistamisesta vaan sen varmistamisesta, että poliittinen valta säilyy vaaleilla valituilla. Tässä lakialoitteessa on siis kyse sen varmistamisesta, että asukkaiden hyvinvointiin vaikuttavia päätöksiä tekevät suoraan valitut henkilöt tai sellaisten elinten edustajat, joiden ylin johto valitaan yleisillä vaaleilla. Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin yliopistolla olisi nykyisen käytännön sijaan edustus, jolla olisi täysi läsnäolo- ja puheoikeus hallituksessa mutta rajoitettu äänioikeus. Näin yliopisto voisi edelleen tarjota asiantuntemustaan vaikuttamatta tärkeisiin poliittisiin palveluverkkopäätöksiin, jotka jäisivät vain vaaleilla valittujen tehtäväksi.

Arvoisa puhemies! Tässä on kyse demokratiasta, kansanvallasta. Oman vaalipiirini Uudenmaan läntisessä osassa tiedän, että harva asia herättää ihmisissä niin paljon poliittisia ajatuksia ja tunteita kuin sairaaloihin liittyvät kysymykset. Ihmisiä kiinnostaa erityisesti hoitoonpääsy ja esimerkiksi Raaseporin ja Lohjan sairaaloiden toiminta, joten tarkastellaanpa, kenellä on valtaa näissä asioissa demokratiassamme. Missä päätökset tehdään esimerkiksi Lohjan sairaalan synnytysosaston sulkemisesta? Ne tehdään HUS-yhtymän hallituksessa, mutta Raaseporilla tai länsi-uusmaalaisilla kunnilla, kuten Hangolla, Inkoolla, Siuntioilla ja Kirkkonummella, ei ole yhtään edustajaa HUS-yhtymän hallituksessa, kun taas Helsingin yliopistolla on kaksi jäsentä, joilla on täysi äänioikeus.

Viimeisissä aluevaaleissa äänestysaktiivisuus oli erittäin alhainen. Miten voimme motivoida ihmisiä äänestämään vaaleissa, kun he näkevät, että vaikka jokainen alueemme asukas äänestäisi ehdokkaita, jotka haluavat säilyttää esimerkiksi Lohjan synnytysosaston, meillä ei ole yhtään ääntä pöydässä, jossa päätökset tehdään? Samaan aikaan yliopistolla on kaksi ääntä, vaikka kyseessä eivät ole yleisissä vaaleissa valitut luottamushenkilöt. Ei ole mielestäni demokraattista, että yliopiston edustajat tekevät päätöksiä Länsi-Uudenmaan sairaaloista. Tästä meidän pitäisi voida olla yhtä mieltä riippumatta siitä, mitä mieltä olemme päätöksistä.

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

Arvoisa puhemies! Demokratiaongelma, jonka koen sekä todelliseksi että periaatteelliseksi, voidaan käytännössä ratkaista myös toisella tavalla. Yksi ratkaisu olisi, että HUSilla olisi valtuusto yhtymäkokouksen sijaan ja hallintosäännössä määrättäisiin, että suuret palveluverkostokysymykset käsittelee valtuusto hallituksen sijasta. Tämäkin olisi mahdollista nykyisin puitteissa, mutta käytännössä valta on tällä hetkellä yhtymähallituksessa.

Nyt joku saattaa kysyä, miksi laki on sellainen kuin se nyt on. Haluan sanoa, että voimassa olevasta lainsäädännöstä ei käy ilmi, että yliopistolla tulisi olla niin valtava todellinen valta kuin nykytilanteessa on. Laki keskittyy yliopistosairaaloiden hallintaan, ei siihen, että yliopiston edustajien tulisi päättää sairaalatoiminnasta pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Mutta näin on käytännössä tapahtunut.

Lakimuutos esitetään tulevan voimaan 1. kesäkuuta 2025 HUS-yhtymän nykyisen toimikauden päättyessä. Tämä tarkoittaisi sitä, että uusi hallitus, joka asetettaisiin tulevien kunta- ja aluevaalien jälkeen, olisi ehdotettujen muutosten piirissä.

Ärade talman! Helsingfors universitet är väldigt viktigt för vården i Finland och speciellt i Nyland. Universitetet behöver höras och delta i beslutsfattandet i HUS-sammanslutningen. Det måste vara ett tätt samarbete, men det har i dag gått så långt att universitetets representanter har mer reell politisk makt än hela regioner, vilket är odemokratiskt. Det är därför vi bör begränsa Helsingfors universitets representanter i HUS-sammanslutningens styrelse från att ha rösträtt i frågor som rör servicenätet. Därför behöver vi ändra lagen om ordnandet av social- och hälsovården samt räddningsväsendet i Nyland. Syftet med denna lagmotion är alltså någonting så grundläggande som att politiska viktiga beslut ska fattas av politiska beslutsfattare. Olika partier och politiker har olika uppfattningar i frågor och agerar därefter, varpå väljarna tar ställning i bland annat allmänna val.

Ärade talman! Jag älskar det finska ordet för riksdagsledamot, kansanedustaja, folkets representant. Som folkets representanter behöver vi uppfatta vad som är viktigt för folket. Social- och hälsovård hör i många undersökningar till de vanligaste svaren. I min del av valkretsen Nyland — västliga västra Nyland — vet jag att få saker engagerar folk så mycket som sjukhusfrågor. Människor bryr sig framför allt om tillgången till vård och sådant som verksamheten vid Raseborgs sjukhus och Lojo sjukhus, så vi kan kolla vem som har makt i dessa frågor i vår demokrati. Var fattas beslut om att till exempel stänga förlossningsavdelningen vid Lojo sjukhus? Jo, i HUS-sammanslutningens styrelse, men varken Raseborg eller de västnyländska kommunerna Hangö, Ingå, Sjundeå och Kyrkslätt har en enda representant i sammanslutningens styrelse, medan Helsingfors universitet har två medlemmar med full rösträtt. Hur ska vi motivera folk att gå och rösta i val då vi ser att även om varje person från vårt område röstar på folk som vill bevara till exempel Lojo BB så har vi inte en endaste röst vid bordet där beslutet fattas, samtidigt som universitetet har två röster, trots att det inte handlar om förtroendevalda i allmänna val.

Enligt mig det är inte demokratiskt att universitetets representanter fattar beslut om sjukhusen i Västnyland. Detta borde vi kunna enas om oavsett vad vi tycker om själva beslutet. Det är ett slags demokratiskt minimikrav som vi borde kunna enas om över alla gränser. Oavsett vad vi tycker i olika servicenätfrågor borde dessa frågor, som är så viktiga för medborgarna, avgöras av personer från organ vars högsta makt fås genom allmänna val.

Ärade talman! Jag har hört några invändningar mot min motion redan på sociala medier och i korridorerna här i huset, i och för sig också positiv respons, men till den negativa: Den första kom från Helsingfors biträdande borgmästare, samlingspartiets Daniel Sazonov,

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

som skrev på X att socialdemokraterna vill kasta ut universitetet från HUS-styrelse, men det stämmer inte. Universitetet behövs i styrelsen, och förslaget här är att dess representanter skulle ha begränsad rösträtt och inte skulle få fatta beslut om servicenätet, men i övrigt skulle det vara med, och det är jätteviktigt.

Den andra invändningen som jag har hört är att en styrelse behöver ta helhetsansvar, att det är allt eller inget och att konceptet med begränsad rösträtt är problematiskt. Jag finner det ändå mindre problematiskt än dagens system, som utgör en stor brist i demokratin.

Den tredje kritiken har handlat om att universitet har och måste ha inflytande över verksamheten i vilket fall som helst i praktiken. Det stämmer bra, men jag ser inte att det står i strid med lagmotionen, snarare tvärtom.

Ärade talman! Universitetsrepresentanterna har spelat en avgörande roll i många viktiga frågor inom sjukvårdsdistriktet, både innan och efter social- och hälsovårdsreformen. I år röstade de för att förlossningsavdelningen vid Lojo sjukhus ska stänga — något som HUS för övrigt verkställer på ett sätt som får barnmorskor att gråta denna vecka, vilket är under all kritik. För demokratin var det i och för sig tur att deras röster inte fällde avgörandet. Så var däremot fallet då universitetets representanter röstade för att stänga förlossningsavdelningen i Ekenäs 2009.

Avslutningsvis stort tack till ledamot Aki Lindén som varit bollplank i den här frågan och i många andra social- och hälsovårdsfrågor.

Ja suuret kiitokset edustaja Helena Marttilalle, joka allekirjoitti aloitteen. — Kampen fortsätter.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

13.18 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Tässä edustaja Kvarnström esitteli kyllä perustellun lakialoitteen, jonka tarkoituksena olisi nimenomaan vahvistaa demokratiaa, siis kansan valitsemien edustajien valtaa tehdä päätöksiä asioissa, jotka vaikuttavat kaikkien asukkaiden arkeen, nyt tässä tapauksessa Uudenmaan alueella.

Syythän sille, miksi tänä päivänä HUS-yhtymässä ja sitä ennen Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä käytäntö hallituksen jäsenyyksien osalta on ollut sellainen kuin on ollut, ovat historiallisia, siis sille, minkä takia hallituksessa ovat äänivaltaiset yliopiston edustajat olleet. Ja niin kuin edellä edustaja Kvarnström kävi hyvin läpi, niin tilanteessa, jossa kuitenkin olemme pyrkineet tällä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksella vahvistamaan ennen kaikkea sitä alueellista demokratiaa... Eliikkä kun aluevaaleissa ihmiset äänestävät, valitsevat sitten päätöksentekijät, niin niillä päätöksentekijöillä tulisi olla silloin myös valta päättää niistä asioista, jotka todella sillä alueella ihmisiin vaikuttavat. Ja nyt totta kai on syntynyt sitten tilanne, että kun esimerkiksi HUS-yhtymässä tehdään paljon päätöksiä liittyen sitten hoitojen sisältöön tai muihin määrärahoihin tai tässä tapauksessa esim. palveluverkkoon ja kun päätöksiä yhtymähallituksessa tehdään, niin aivan samalla tavalla todella yliopiston edustajat siellä äänivaltaa sitten käyttävät. Aivan varmasti tulee silloin monella alueella sellainen vaikutelma, että onko todella niin, että vaikka demokraattisesti valitut päätöksentekijät olisivat jotain mieltä, niin sitten yliopiston edustajat pystyvät ihan samalla painoarvolla käyttämään ääntä ja tietyissä tilanteissa voivat toimia jopa ratkaisijana siinä, miten joku yksittäinen äänestys menee.

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

Sen takia yhdyin kyllä niihin perusteluihin, joita tässä edustaja Kvarnström edellä kävi läpi, minkä takia tätä asiaa olisi syytä tarkastella. Se ei tarkoita sitä, etteikö olisi tärkeää, että tässäkin tapauksessa yliopisto on kytketty mukaan myös HUS-yhtymän hallintoon, mutta siinä, millä tavalla sitten äänivalta jakaantuu, on minusta ihan syytä näitä asioita ja nykytilaa tarkastella kriittisesti. Nythän on käynyt todella sellainen tilanne, että kun täällä Uudellamaalla järjestelmä on erilainen kuin muualla päin Suomea — me halusimme tänne erillISRatkaisun, joka tarkoitti sitä, että me emme halunneet pilkkoa vanhaa sairaanhoitopiiriä vaan nyt sitten neljä hyvinvointialuetta ja Helsingin kaupunki vastaavat perustasosta ja HUS-yhtymä sitten erikoistalasta — niin hallintohan kasautuu HUS-yhtymään sitten näistä yhtymän jäsenistä ja sitä kautta näillä yhtymän jäsenillä pitäisi myös olla kaikki valta siten yhtymän asioihin. En ole samaa mieltä niistä päätöksistä, joita esim. HUS-yhtymän hallitus on tehnyt palveluverkosta, mutten lähde kiistämään niitä, koska heillä on ollut demokraattisesti mahdollisuus näin tehdä. Mutta sitä sopii kyllä kiistää, onko todella niin, että yliopistojen edustajat voivat päättää esimerkiksi sen, miten omassa kotikunnassani synnytyksille käy.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Castrén, olkaa hyvä.

13.21 Maaret Castrén kok: Arvoisa puhemies! Entisessä elämässäni olin professori, Helsingin yliopiston edustaja, ja toimin toimialajohtajana johtaen kahdeksan Uudenmaan sairaalan yhteispäivystyksiä, myös Raaseporin päivystystä, johon palaan hiukan myöhemmin.

Oli oikein mukava kuulla, että edustaja Lindén auttelee meitä nuorempia kollegoja, koska hän myös tässä aamulla, kun kävimme asiaa läpi, kertoi historiasta sen, että aikanaan oli sairaalalaki, jonka mukaan hallituksessa oli kolme yliopiston edustajaa, ja sitten pikkuhiljaa, kun sairaanhoitopiirit perustettiin, edustajien määrä laski kahteen sen takia, että kun näitten muiden sairaaloiden edustajat tulivat, niin se hallituksen jäsenmäärä kasvoi merkittävästi, joten se oli varmasti ihan fiksua.

No, sitten niihin argumentteihin, minkä takia yliopiston edustajan tulee olla yliopistosairaan hallituksessa ihan päätösvaltaisena: Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan toimintaedellytykset ovat riippuvaisia siitä, että yliopistosairaan toiminta mahdollistaa terveystieteellisen tutkimuksen ja opetuksen. Yliopiston edustus HUS Helsingin yliopistollisen sairaalan hallituksessa varmistaa sen, että päätöksenteossa huomioidaan myös tutkimuksen ja opetuksen näkökulma — Helsingin yliopistohan kouluttaa myös ihan koko Suomeen väkeä, ei vain Helsinkiin. Vaikka yliopisto ei suoraan rahoita sairaalan toimintaa, osoittaa valtio vuosittain määrärahoja yliopistosairaalalle tutkimus- ja opetustoimintaan. Tämä osuus ei siis ole HUSin jäsenten rahoittamaa. Käytännössä tutkimus- ja opetustoiminta tuottaa osan yliopistosairaan rahoituksesta, ja yliopistosairaalassa tutkimus- ja opetustoiminnan etuja valvoo yliopiston lääketieteellinen tiedekunta.

Yliopistosairaaloiden toiminta on kansainvälisesti järjestetty usealla eri tavalla. Yhteistä niille kaikille kuitenkin on, että yliopisto, yliopiston lääketieteellinen tiedekunta, osallistuu yliopistosairaan hallintoon — ja olisi todella aika erikoista, jos suomalaiset yliopistosairaalat lähtisivät nyt poikkeamaan näistä käytännöistä, jotka ovat jo vakiintuneet vuosien takaa kansainvälisillä areenoilla.

Muutama esimerkki: Yhdysvaltalainen JCI-laatustandardi, jota HUSkin oli ottamassa käyttöön — monta vuotta teimme sen eteen töitä —, antaa yliopistosairaalalle kolme kri-

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

teeriä. Ensimmäinen kriteeri on: sairaala on organisatorisesti tai hallinnollisesti integroitu lääketieteelliseen korkeakouluun. Kriteeri kaksi: sairaala on korkeakoulun perustutkinto-opiskelijoiden ja erikoistuvien lääkäreiden pääasiallinen koulutuspaikka. Kriteeri kolme: sairaala tekee lääketieteellistä tutkimusta tutkimuslaitoksen arviointilautakunnan tai tutkimuseettisen toimikunnan hyväksynnällä ja sen valvonnassa. Vaikka JCI:ssä ei määritellä tarkemmin yliopiston osallistumista yliopistosairaalan hallintoon, jonkinlaista osviittaa sen vaatimukselle yliopistosairaalan ja yliopiston välisen suhteen tiiviyydestä antanee kuitenkin se, että JCI:n mukaan yliopiston dekaani voi toimia yliopistosairaalan toimitusjohtajana. Ison-Britannian NHS-piirissä yliopistosairaala-nimityksen käyttäminen edellyttää, että hallituksessa on mukana tiedekunnan edustus. Näitä esimerkkejä voisin luetella tässä monta, mutta tämä antaa varmaan kuvan siitä, mistä tänään keskustellaan.

Lisäksi on huomioitava yliopistosairaaloiden kansainvälisen yhteistyön kasvanut merkitys, koska tutkimus on muuttunut yhä enemmän yhteistyöksi, ja tällöin yliopistosairaalan ja yliopiston yhteistyön pitää myös olla tiiviimpää jatkossa.

Sitten jos palataan ihan tämmöiseen konkreettiseen esimerkkiin Raaseporin sairaalan kohtalosta, niin Raaseporin sairaalan niin sanotusti sulkeminen ja sieltä yhteispäivystyksen poistuminen ei ollut poliittinen päätös. Alun perin se lähti siitä, että yliopiston professorit, jotka, vaikka ovatkin suurelta osin HUSissa töissä, tekevät itsenäisiä päätöksiä erikoistumiskoulutuksen suhteen, ja jokunen professori katsoi, että Raaseporin sairaalan potilasmateriaali ei vuosia sitten enää vastannut sitä potilasmateriaalia, jota he toivoivat erikoistuvien lääkäreiden saada hoitaa ja sillä lailla oppia ja kokea, mitä erikoislääkärin tutkintoon vaaditaan. Tästä seurasi se, että kun suomalainen sairaala kuitenkin paljolti tukeutuu erikoistuvien lääkäreiden päivystystoimintaan, niin oli todella vaikea saada päivystäviä lääkäreitä Raaseporin sairaalaan. Pikkuhiljaa se kävi täysin mahdottomaksi. Meillä juoksi lääkäreitä siis taksilla äkkiä vauhdilla muista sairaaloista Raaseporiin kattamaan tätä vajetta. No, tähän oli kestävätilanne, jonka takia HUSissa tehtiin aivan muualla kuin poliittisissa pöydissä päätös siitä, että jotta Raaseporin sairaalassa annetaan laadukasta hoitoa potilaille, meidän täytyy miettiä, mitkä potilaat siellä tulee hoitaa, ja päädyttiin siihen, että haettiin lupa tämmöiselle ympärivuorokautiselle yhteispäivystykselle. Eli tässä on paljon muuta tapahtunut ennen sitä lopullista poliittista päätöstä, että vuokralääkäreillä toimiva Raaseporin perusterveydenhuollon päivystys, joka siis ei millään muotoa ole yliopistosairaalan tehtävä ylläpitää perusterveydenhuollon päivystystä, ei ole enää järkevää eikä millään lailla tehokasta.

Minä olen itse sitä mieltä, että yhden lääkärin päivystyspisteet ovat kovin haavoittuvaisia, koska usein potilaat tarvitsevat useamman henkilön yhteistä kysymyksen pohdiskelua ja sitä kautta parempia vastauksia. Katson siis ehdottomasti, että Helsingin yliopistollisen sairaalan hallituksessa tulee olla yliopiston edustajat päätösvalloilla ja tuoda sitä tärkeää tutkimusta ja opetusta ja myös ihan oikeasti konkreettista kliinistä lääkärin työtä niitten erikoistuvien lääkäreiden kautta mukaan siihen poliittiseen keskusteluun, jonka kokonaisuuteen en tässä kohtaa ota kantaa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Käytettävissämme oleva aika on nyt päättymässä. Mikäli listalle jää pitämättömiä puheenvuoropyyntöjä, niin keskustelu joudutaan keskeyttämään... — Ahaa, keskustelu on päättynyt.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle tutkimus- ja kehitystiedon vaihdosta Amerikan Yhdysvaltojen kanssa tehtyyn sopimukseen tehdyn muutoksen 2 hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 74/2024 vp
Valiokunnan mietintö PuVM 3/2024 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Ensin päätetään puolustusvaliokunnan mietinnön PuVM 3/2024 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksesta.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä HE 74/2024 vp tarkoitetun sopimuksen. Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 74/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Sopimuksen ainoa ja lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi puolustusvoimista annetun lain 50 §:n 4 momentin kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 91/2024 vp
Valiokunnan mietintö PuVM 4/2024 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 91/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymisestä työnvälityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (Eures) jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 148/2024 vp
Valiokunnan mietintö TyVM 11/2024 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 148/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 141/2024 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2024 pidettävään täysistuntoon.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 96/2024 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 5/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2024 pidettävään täysistuntoon.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle etäyhteyksien käytön edistämistä oikeudenkäynneissä yleisissä tuomioistuimissa koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 63/2024 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 7/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2024 pidettävään täysistuntoon.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perintökaaren 5 luvun 2 §:n 4 momentin kumoamisesta ja perintökaaren voimaannpanosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 181/2024 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 8/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2024 pidettävään täysistuntoon.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 69/2024 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 9/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2024 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 117/2024 vp

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätalouden määräaikaista kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 115/2024 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2024 pidettävään täysistuntoon.

16. Hallituksen esitys laeiksi elintarvikemarkkinalain, elintarvikemarkkinalain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen ja kilpailulain 39 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 84/2024 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 11/2024 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2024 pidettävään täysistuntoon.

17. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 19.11.2024 klo 14.00.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tämä täysistunto on päättynyt. Hyvää viikonloppua!

Täysistunto lopetettiin klo 13.32.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Antti Pelttari